

Verslag van het ingevolge artikel 5, eerste lid sub d. van het Archiefbesluit 1995 gevoerde overleg tussen de Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO) en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, voor de neerslag van de handelingen van de Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (TNO) in de periode vanaf 1932

Den Haag, december 2016
F. Limburg

Selectiedoelstelling en belangen

Tijdens het opstellen van de selectielijst en tijdens het gevoerde overleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde artikel genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek.

Als uitgangspunt van het overleg gold de volgende selectiedoelstelling voor blijvend te bewaren archief:

Waardering, selectie en acquisitie van archieven heeft tot doel het bijeenbrengen en veiligstellen van bronnen die het voor individuen, organisaties en maatschappelijke groeperingen mogelijk maken hun geschiedenis te ontdekken en het verleden van staat en samenleving (en hun interactie) te reconstrueren. Daartoe dienen de archieven of onderdelen van archieven veilig gesteld te worden die:

- a. representatief zijn voor wat in de samenleving is vastgelegd;
- b. representatief zijn voor de activiteiten van de leden (personen en organisaties) van een samenleving;
- c. door waarnemers als belangrijk, bijzonder of uniek worden beschouwd omdat ze de belangrijke, bijzondere en unieke maatschappelijke ontwikkelingen, activiteiten, personen en organisaties in een bepaalde periode weerspiegelen.

(Kamerbrief van OCW en BZK aangaande Selectieaanpak archieven, van 17 december 2010).

Het overleg

Het overleg over de concept-selectielijst tussen de vertegenwoordiger van de zorgdrager en de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vond mondeling en schriftelijk plaats in de periode van januari 2014 tot en met december 2015. De concept-selectielijst werd tevens voorgelegd aan een externe deskundige, in overeenstemming met artikel 3, sub d, van het per 1 januari 2013 gewijzigde Archiefbesluit 1995.

Aan dit overleg werd door de volgende personen deelgenomen:

als archief- en materiedeskundigen namens de zorgdrager:

J.B. Kleberg MBA, manager Research Information Support TNO

G.E. Glaser-Muller, informatie specialist Research Information Support TNO;

als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris:

dr. F. Limburg, medewerker Kennis en Advies bij het Nationaal Archief;

als externe deskundige:

Ir. P.J. Keuning, gepensioneerd directeur Onderzoek en Ontwikkeling bij het Ministerie van Defensie.

Verslag van het overleg

Reikwijdte van de selectielijst

De voorliggende selectielijst geldt voor waardering en selectie van de TNO archieven gecreëerd vanaf het moment van oprichting van de organisatie de periode (met uitzondering van reeds vernietigde en overgebrachte archieven (vergelijk de Inleiding van de selectielijst onder hoofdstuk 2). Als krachtens publiekrecht ingestelde organisatie valt TNO onder het bereik van de Archiefwet. In de selectielijst is beschreven hoe dit uitwerkt voor deze organisatie (onder hoofdstuk 2, *Uitgangspunten bij de opstelling van de selectielijst* en 6, *De Archiefwet bij TNO : economische versus niet-economische activiteiten*).

In dit kader is o.a. gesproken over de commerciële activiteiten die TNO uitvoert (onderzoek op contractuele basis). Tijdens het overleg over de selectielijst heeft TNO de consequenties van de aard van deze activiteiten voor het archiefbeleid nader in beeld gebracht (weergegeven in de selectielijst onder hoofdstukken 2 en 6). TNO heeft aangegeven dat vanwege contractuele bepalingen de neerslag van commerciële activiteiten doorgaans niet naar het Nationaal Archief kan worden overgedragen. In contracten wordt immers doorgaans vastgelegd dat het alleenrecht op de informatie resulterend uit een activiteit ligt bij de contractant. Dit heeft geresulteerd in het opnemen van waardering 'Vernietigen' bij het desbetreffende proces 6, *Het uitvoeren van contractonderzoek ten behoeve van commerciële opdrachtgevers (economische activiteiten)*. De toegekende waardering is een minimumtermijn: 5 jaar na afsluiting van het project. Het is eveneens mogelijk dat de neerslag na 5 jaar niet wordt vernietigd, maar aan de opdrachtgever wordt overgedragen.

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris kon zich vinden in deze keuzes, vanuit de gedachte dat contractueel onderzoek door TNO niet dient te worden verhinderd. Gezien de diversiteit van opdrachtgevers en onderzoeksmateriaal, en de vrijheid om e.e.a. contractueel vast te leggen, is het niet mogelijk om voor de categorie als geheel een absolute bewaartermijn te hanteren. Het vaststellen van een minimumtermijn is in dit geval een goede garantie dat de neerslag enige tijd beschikbaar

blijft voor bedrijfsbelangen. Daarnaast heeft de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris TNO wel gevraagd waar mogelijk de neerslag van commerciële activiteiten, bij indicatie van historisch-maatschappelijk belang, van vernietiging uit te zonderen. In het Nationaal Archief bevinden zich immers ook archieven die bedrijfsgevoelige informatie bevatten; deze worden slechts na verlopen van de gestelde openbaarheidsbeperkingen openbaar. TNO heeft toegezegd hier aandacht voor te (blijven) hebben bij het bespreken van contractuele bepalingen met opdrachtgevers.

Selectiedoelstelling en waarderingsgrondslag

Waardering en selectie vindt plaats in het kader van de hierboven opgenomen, in 2010 geformuleerde selectiedoelstelling. Grondslag voor het bepalen van de blijvend te bewaren archiefbescheiden in deze selectielijst vormen de zogeheten 'Pivot criteria' (vergelijk hoofdstuk *Algemene selectiecriteria* in de selectielijst). Deze criteria worden aangevuld met de mogelijkheid tot uitzondering van vernietiging van archiefbescheiden op basis van artikel 5 eerste lid, sub e, van het Archiefbesluit. Ter specificatie hiervan heeft TNO een bewaar criterium toegevoegd, namelijk *Handelingen die betrekking hebben op onderzoeken naar onderwerpen die een grote maatschappelijke impact hebben*.

Met de waarderingsgrondslag wordt, met het oog op de selectiedoelstelling, beoogd te bewaren:

- * hetgeen representatief is voor de organisatie (grotendeels via de bewaarcriteria aangemerkt)
- * hetgeen als belangrijk, bijzonder, uniek wordt beschouwd (deels eveneens via de criteria, en deels via uitzondering van vernietiging aangemerkt).

TNO en NA hebben bepaald dat zij de komende tijd verdere afspraken zullen maken over het nader vormgeven van de procedure waarmee bij TNO materiaal van vernietiging wordt uitgezonderd vanwege historisch-maatschappelijk belang, in aansluiting op de methode die bij het NA in ontwikkeling is (de zogeheten 'hotspot-monitor').

Daarnaast zal over ongeveer 5 jaar de werking van de TNO selectielijst worden geëvalueerd.

Advies externe deskundige

De selectielijst is voorgelegd aan de benoemde externe deskundige. Dit heeft geleid tot de bespreking van de volgende punten:

1. De deskundige heeft gevraagd hoe de archivering van onderliggende TNO-rapporten plaatsvindt. Besproken is dat de archivering plaatsvindt, afhankelijk van het type rapport, per relevant proces, zoals dat in de selectielijst benoemd is. De deskundige concludeert hieruit dat het kan voorkomen dat in een blijvend bewaard rapport verwezen wordt naar een document dat vernietigd is. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris bevestigt dit. Op verzoek van de deskundige wordt dit expliciet benoemd in dit bij de selectielijst horende

verslag.

2. Besproken is dat via de selectielijst zowel door TNO opgemaakte als door TNO ontvangen documenten worden bewaard, volgens de geldende, op archiefwet- en regelgeving gebaseerde, systematiek. Dit leidt er in sommige gevallen toe dat er rijksbreed informatie dubbel wordt bewaard. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris geeft aan dat in een aantal gevallen wel bewaarpunten zijn benoemd, waar informatie blijvend wordt bewaard. Elders kan dezelfde informatie dan op termijn worden vernietigd. Dit principe van ketenarchivering is in ontwikkeling.
3. De hierboven genoemde 'hotspot-monitor' is nader toegelicht en besproken. TNO geeft aan komende tijd inderdaad de in het archief van TNO terug te vinden hotspots te willen identificeren. Met TNO wordt afgesproken dat (conform het huidige beleid van het Nationaal Archief), door TNO geïdentificeerde hotspots alleen zullen worden gepubliceerd met akkoord van TNO.
4. De basisprincipes van (de)rubricering zijn besproken. Rubriceringen vervallen bij overbrenging van informatie naar een rijksarchiefbewaarpplaats (tenzij de zorgdrager die de rubricering heeft toegekend bepaalt - na advies van de algemene rijksarchivaris - dat de rubricering gehandhaafd dan wel herzien dient te worden). Bij overbrenging kunnen conform de Archiefwet door de overbrengende zorgdrager wel beperkingen op de openbaarheid worden gesteld.
5. Naar aanleiding van het advies van de externe deskundige is in de selectielijst informatie toegevoegd (in de inleiding en bij handeling 18) over de beveiligingsautoriteit binnen TNO.

Bespreking van afzonderlijke handelingen

Handeling 3, Het verwerven van financiële middelen

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft gevraagd waarom wordt voorgesteld om de bij dit proces behorende verantwoordingsdocumenten blijvend te bewaren. De vertegenwoordiger van de zorgdrager heeft aangegeven dat gezien de grote belangen en bedragen die hiermee gemoeid zijn, TNO deze stukken van voldoende waarde acht om voor blijvende bewaring in aanmerking te komen. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris is hiermee akkoord gegaan, mede gezien het directe verband tussen dit proces en de aard en kerntaken van deze organisatie.

Handeling 4, Het voeren van intern overleg

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft gevraagd om nader te beschrijven welk soort structureel overleg plaatsvindt binnen TNO, en nader te bepalen welk type overleg blijvend zou moeten worden bewaard, en welk op termijn vernietigd.

De handeling is in die zin aangevuld. Overwegend wordt overleg op bestuurlijk niveau blijvend bewaard, overig overleg (m.n. werkoverleg) wordt op termijn vernietigd (zie de specificatie in de selectielijst bij de desbetreffende handeling).

Handeling 6, Het uitvoeren van contractonderzoek ten behoeve van commerciële opdrachtgevers (economische activiteiten)

Zie de bespreking hierboven.

Handeling 11, Het uitvoeren van (retro- of prospectieve) cohortstudies of panelonderzoeken (waarbij alle personen uit een bepaalde leeftijdsgroep over een groot aantal jaren gevolgd worden)

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft gevraagd of neerslag van deze handeling niet voor waardering B in aanmerking komt. De vertegenwoordiger van de zorgdrager kan zich hierin vinden en voegt, naast de eerder opgenomen waardering V 15, waardering B voor historisch-maatschappelijk relevante eindrapportages toe. Zoals hierboven aangegeven, zal het nader uitwerken van uitzondering van vernietiging van historisch-maatschappelijk materiaal de komende jaren door TNO en NA worden opgepakt. Een van de uitgangspunten hierbij is dat privacy wordt gewaarborgd volgens de wettelijke bepalingen.

Handeling 13, Het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van dierproeven ten behoeve van natuur-wetenschappelijk onderzoek

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft gevraagd naar de reden voor de korte bewaartermijn (V 1) voor al het materiaal, inclusief beleidsnota's. TNO heeft aangegeven hier steeds in opdracht van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) te werken, en met NVWA afspraken te hebben gemaakt over bewaartermijnen. Registratie van dierproeven vindt primair plaats bij NVWA. Beleidsstukken e.d. worden bij organisaties als de Universitair Medische Centra langer bewaard. TNO heeft dus kunnen besluiten om de stukken zo kort als mogelijk te bewaren. Bij een langere bewaartermijn speelt bij deze neerslag immers ook een hogere administratief-juridische belasting mee in het kader van WOB aanvragen. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris kan zich vinden in de gemaakte keuze, en is verheugd over het bewuste karakter daarvan en de afstemming met ketenpartners.

Handeling 15, Het verwerven en beheren van octrooien en intellectueel eigendom

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft gewezen op het feit dat octrooiaanvragen, wat Nederland/het Nationaal Archief betreft, blijvend worden bewaard via de organisatie die de octrooiaanvragen in behandeling neemt (het Bureau voor de Industriële Eigendom/Octrooicentrum Nederland). In dit kader is het de vraag of de TNO dossiers langdurig of blijvend zouden moeten worden bewaard (bv. omdat zij essentiële informatie toevoegen aan de dossiers die elders blijvend worden bewaard). De vertegenwoordigers van de zorgdrager hebben er voor gekozen om de voorgestelde waardering B (lijvend bewaren) te wijzigen in 'V(ernietigen) 15 na afloop geldigheid octrooi', een waardering die voldoet voor de bedrijfsvoeringsbelangen van TNO.

Verder is een aantal handelingen naar aanleiding van vragen van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris nader verduidelijkt, afgebakend of toegelicht.

Over de formulering en waardering van de overige handelingen waren de betrokken partijen het eens.